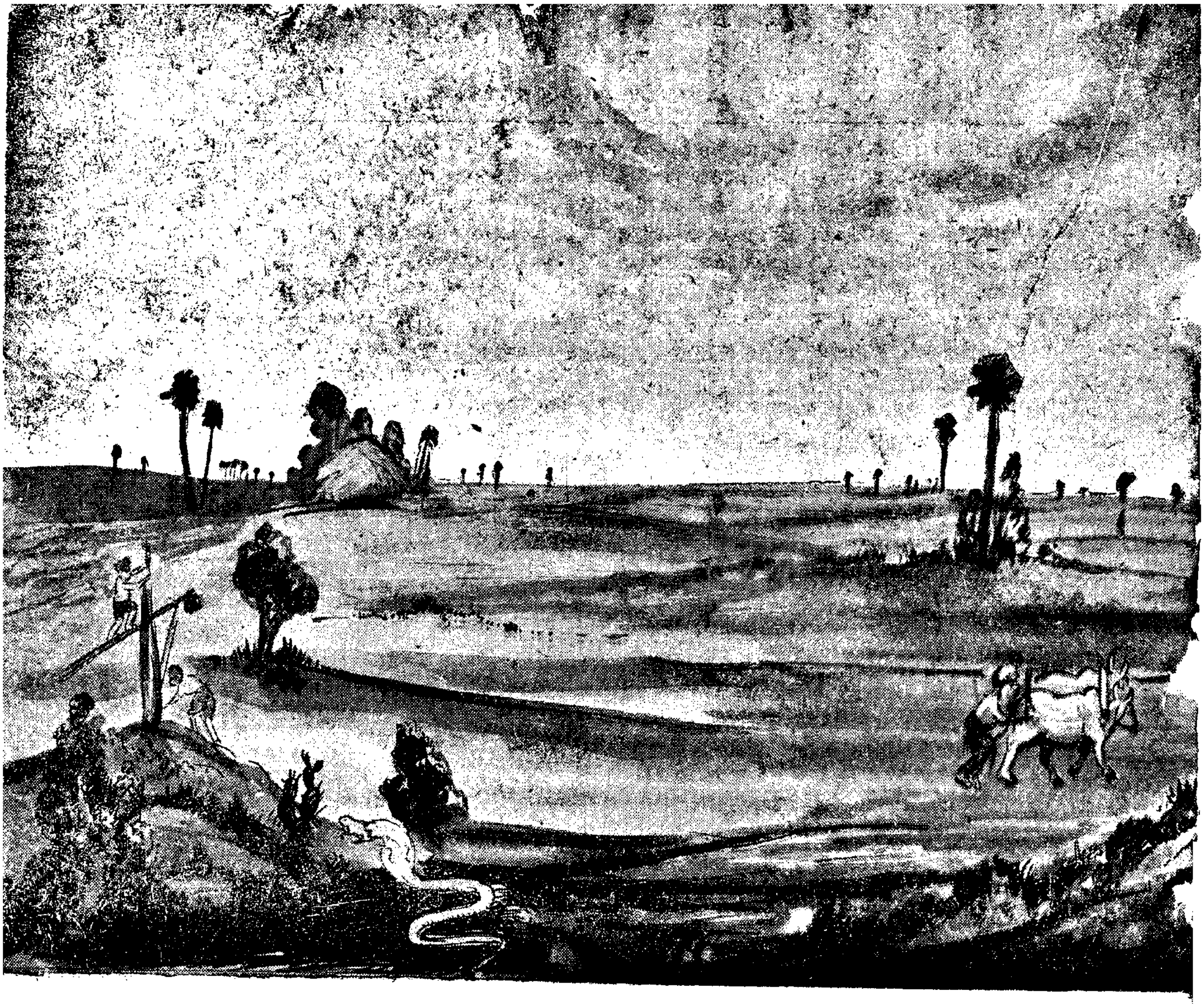

"ఇంకా బయలుదేర లేదేమే కమలా! ఈపాటికి నువ్వు తయారుగావుంటావనుకుంటూ వొచ్చాను" అని వీధిలోనుంచే విమల కేకలు పెట్టుకుంటూ లోపలికి వచ్చింది

గదిలో కిటికీదగ్గర కుంచోని శూన్యంలోకి చూస్తున్న కమల ఉలిక్కిపడింది

"బాగానే వుంది నీ సంగతి! ఎవరైనా చూస్తే నవ్విపోతారు. శ్రావణ మంగళవారప్పూటా ఇదేం అవతారమే కమలా!" అంటూ దగ్గరికి వెళ్లి కమల ముఖం చూసి తెల్లబోయింది విమల దట్టంగా మబ్బులు కమ్మిన శ్రావణ సంధ్యాకాశంలాగా వుంది కమల ముఖం

"నేను రానమ్మా విమలా! నువ్వు వెళ్లిరా పేరంటానికి ఇంటికి వెళ్లేటప్పుడు నాకు కొంచెం శనగలు తెచ్చిపెట్టటం మరిచిపోకేం" అంది కమల లేని ఉత్సాహాన్ని కళ్ళల్లో మెరిపిస్తూ.

"ఇదేం, విడ్డూరమే కమలా! రానంటావేమిటి? పసుపూ కుంకానికి పది మైళ్ళ దూరమైనా నడిచి వెళ్లాలన్నారు పెద్దలు" అంది బతిమాలుతూ విమల ఆ పిల్ల వయసు చిన్నదైనా మాటలు పెద్దవి. మాంగల్యాన్ని గురించి అంతా తెలిసిన పెద్ద ముత్తయిదువులాగా పన్నెండేళ్ల విమల మాట్లాడుతోంది తీర్చిదిద్దిన తిలకం నుదుట మెరుస్తోంది అంకురించే లేత యౌవనపు సొగసుతో శరీరం నవనవలాడుతోంది చేతులో పిల్ల జేబురుమాలని విలాసంగా గిరగిర తిప్పుతూ "అయితే నువ్వు రానట్లేనా?" అంది విమల "ఊఁహుఁ" అని తలతిప్పింది కమల "చూసుకో! నీకొక్క శనగగింజయినా పెడతానేమో!" అని చూపుడు వేలుతో బెదిరిస్తూ తూనీగలాగా దూసుకుపోయింది విమల ఆ పిల్లని చూస్తుంటే శిలల మీద గంతులేస్తూ గలగలపరిగెత్తే సెలయేరు గుర్తొస్తుంది, అవును మరి అదృష్టవంతురాలు విమల పుట్టిన యింట్లోనూ మెట్టిన యింట్లోనూ ధనధాన్యాలు తూలుగుతూ వుంటయ్. మొన్నీ మధ్యనే దోసెడంత

శ్రావణ సం

యిచ్చి చక్కటి సంబం
ధం పెళ్ళి చేశాడు తండ్రి
నా, ఆ కులాసా కను
ల్లో త్రయోకి విమల పెళ్ళి
కేసి చూస్తూ అక్కడే నిల
యిరవై కనుల ఆమె
కాటుక పులుముకున్న
ంతో దూరాన చేలలో
తున్న పచ్చపొలాల మీదికి
పోయి చేలమీదికి వాలి
తెల్లమబ్బుపింజల్లాగా

వ్య

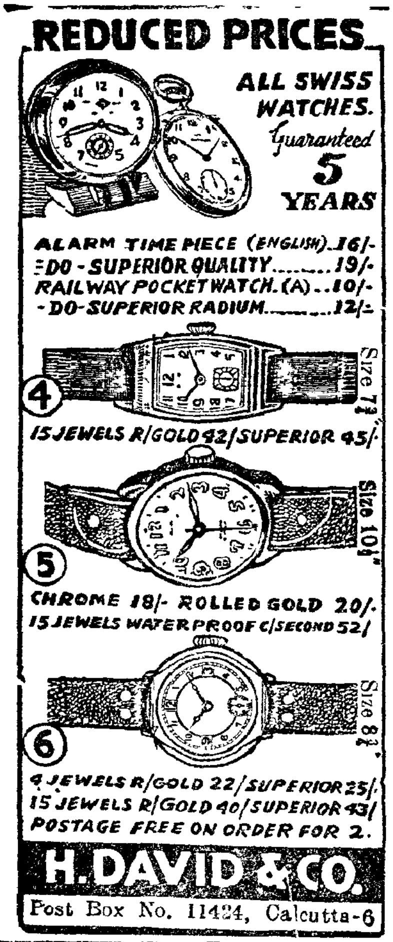

మురళి క్రాసువర్డ్సు
పోటీ నెం. 21 - సీలు అన్సరు
1 1 1 1 2 1 1 2 2 2 1 1 1
పోటి నెం. 23 ముగింపుతేది
22-9-52
ఉచిత కూపనుకుగాను నేడే ఒక కార్డు వ్రాయండి:
మురళి క్రాసువర్డ్సు
పలమనేరు (చిత్తూరు జిల్లా)

రత్నపురుషవేహం

సువర్ణము, క్యాల్షియములు కలిపి తయారుచేయబడినది. శుక్లనష్టము, గుండెదడ, నరముల బలహీనము అతిమూత్రము మొ॥ మేహ వ్యాధులను హరించును బలమును, కాంతిని, ధాతుపుష్టిని, యిచ్చును అనేక యోగ్యతా పత్రాలు కలవు డబ్బా రు 3-12-0 వి. పి. అ. 14

ఇండియన్ మెడిసన్ హౌస్,
లక్ష్మీటాకీసు రోడ్డు - విజయవాడ-2.

"అమరేంద్ర"

పూలు దూరంగా కదులుతున్నయ్. పొద్దున కురిసిన వాననీళ్ళని గుంటల్లోంచి ఒకళ్ళమీద ఒకళ్ళు చల్లుకుంటూ వీధుల్లో అల్లరిపిల్లలు గోల్లుమంటున్నారు. పేరంటాలకి బయలుదేరిన బుల్లి ముత్తయిదువుల కొత్తగుడ్డలమీద వాననీళ్ళు పన్నీరు చల్లుతామని బెదిరిస్తున్నారు. కట్టుకున్న బట్టలు ఎక్కడ పాడైపోతయ్యో అని జరుగుతున్న కాళ్ళు జారుతున్నా బురదలో చకచకా నడుస్తున్నారు పిల్లపేరంటాళ్ళు. ఊరిబైట కొత్తగా సన్నాయి నేర్చుకుంటున్న మంగలిరంగడి పాటకి గోతుల్లో కప్పలు గుర్రు గుర్రుమంటూ తాళం వేస్తున్నయ్.

కమలకి వేమీ కనిపించటం లేదు. అల్లుకుంటున్న మబ్బులనీ పిలకేసి చూస్తూ నిలబడింది. అంతులేని శూన్యంలో కమల ఆలోచనలు దారం తెగిన గాలిపటాలకి మల్లే ఎగిరిపోతున్నయ్. ఎదుట కనిపించే శూన్యమంతటిలోనూ కమలకి తండ్రి రూపమే కనిపిస్తున్నది. తండ్రి గుర్తుకి రాగానే నెత్తురంతా గడ్డకట్టుకుపోతున్నట్టుగా వుంది. తండ్రికి చాలీచాలని జీతం. గంపెడు సంసారం. ఒక్కనాడయినా అది లేదు, ఇది లేదు అనుకుని ఎరగడు. అప్పుచేసి అయినా సరే పప్పన్నం తినాలని తండ్రి సిద్ధాంతం. ఇంట్లో అందరిదీ భారీచేతులే. ఒకప్పుడు సిరిసంపదలతో తూగిన కుటుంబం కావటంవల్ల స్థితి చితికిపోయినా కూడా వీసంకూడా తగ్గలేదు. ఎంత చెడినా ఇంసువకట్టినపుట్టకి వాసన పోతుందా? పుట్టి పెరిగినవ్వాడు కావటంచేత పలుకుబడికీ పరువు మర్యాదలకీ కొరత లేదు. పరిస్థితులు తారుమారయినా నిజాయితీ మనిషి కనక తండ్రి అడిగితే ఎవరూ లేదనేవాళ్ళు కారు. తండ్రి వున్నన్నాళ్ళు హాయిగా కాలం గడిచిపోతుంటే అంతా సుఖపడ్డారు. కాని ఈ వైభవమంతా ఎల్లా నడుస్తున్నదో ఒక్కరూ ఆలోచించలేదు. తమ సంసారం అప్పులనే నిప్పులకొండమీద సమస్తసౌఖ్యాలూ అనుభవిస్తున్నదనీ, ఎప్పటికైనా ముప్పు తప్పదని ఎవ్వరూ తెలుసుకోలేకపోయారు. నిండా మునిగిన మనిషికి చలివుండదు. అప్పుల్లో మునిగినవాడికి ముందుచూపూ, జంకూ అసలే వుండవు. సుడిగుండంలో చిక్కిన మనిషి అడుక్కిపోయేదాకా ఆగడు. అప్పుల్లో మునిగిన మనిషి అంతా అరిగిపోయేదాకా ఆగడు. తండ్రి వున్నన్నాళ్ళు రోజులు హాయిగానే వెళ్ళిపోయినయ్.

అయినా ఆదాయం తరిగిపోవటంతో పాటు సంసారం పెరిగింది. పెద్దకొడుకు చదువు, కమలపెళ్ళి, ఇంట్లో హద్దూపద్దూ లేని ఖర్చు ఈ సమస్యలతో తండ్రి ఉక్కిరిబిక్కిరయిపోయాడు. పైకి నవ్వుతూనే వున్నా లోలోపల కుమిలిపోయాడు. బాధలతో ఆయనమనస్సు తూట్లు పడిపోయివుంటుంది. కాని ఆయన నిండుకుండలాగా పైకి తొణక్కుండా పెదిమలమీద చిరునవ్వుని వదిలేవాడు కాడు.

ఆయన చేతిమీదుగా పెద్దమ్మాయి నిర్మలపెళ్ళి ఒక్కటే జరిగింది. కాళ్ళు అరిగేట్లు తిరిగి సంబంధం వెతికాడు. చాప చెడినా చదరలాగా మిగిలివున్న అయిదెకరాల్లో రెండెకరాలు తెగనమ్మి పెళ్ళి చేశాడు. కాని పెళ్ళయిన ఏడాదికే నిర్మల వైధవ్యభారంతో కుంగిపోయింది. ఈ కబురు వినగానే నాన్నముఖం మారిపోయింది. ఏదో శూన్యంగా చూస్తూ ఎంత పిలిచినా పలికేవాడు కాడు. ఒకరోజు పొద్దున కాలవలో ఆయన శవం కొట్టుకుపోతూవుంటం చూసేసరికి అందరికీ మతిపోయినట్లయింది.

గంపెడు సంసారాన్ని నట్టేట్లో వొదిలి తండ్రి వెళ్ళిపోయాడు అంతా రెక్కలురాని పసికూనలే. ఎటుచూసినా అప్పులే. పొలమేకాక ఉన్నదంతా తెగనమ్మినా బైటపడతామనే ఆశలేదు. పుట్టెడు దిగులుతో అంతా కొట్టుకుంటున్నారు.

తనమీద ఆయనకి ఎంత ఆపేక్ష? తనకు పెళ్ళి చెయ్యాలని ఎంత తహతహపడ్డాడో? ఎక్కడా వరుడు దొరకలేదని ఎంత కుంగిపోయాడో? తన ముఖంకేసి చూడటానికే ఎంతో బాధపడేవాడు. తనకి పెద్దచదువు చెప్పించాలనీ, మంచి సంబంధం తేవాలనీ తండ్రి ఎన్ని కలలు కన్నాడో! కాని చక్రం తిరిగింది. చుక్క ఎదురయింది.

తల్లిని పలకరించటానికి వచ్చిపోయే అమ్మలక్కలందరూ "కమల పెళ్ళయినా చేశాడు కాదు" అంటుంటే కమల కంపించిపోతుంది. తను తండ్రి గుండెలమీద ఎంత బరువైన బాధపెట్టిందో? అకస్మాత్తుగా తండ్రి కాలవలోపడి ప్రాణం తీసుకోటానికి తను కారణమేమో? ఈ వేదనతో కమల కుమిలిపోతోంది. ఏదో పెద్ద తప్పిదం చేసినట్లు మనస్సు అస్తమానం పొడుస్తూవుంటుంది. నలుగురి ముఖమూ చూడటానికి కూడా మనసొప్పటంలేదు. తండ్రి మరణానికి కారణమైన తను సిగ్గులేక మొండిగా బతి

(56-వ పేజీ చూడండి)

శ్రావణ సంధ్య

(30-వ పేజీ తరువాయి)

కటం ఎల్లాగు? అందరికీ భారమైన తను అందరి ఈసడింపులూ భరిస్తూ ఇంకెంత కాలం అలమటించాలి? తన కన్నె చెర విడిపించే కరుణాత్ముడు లోకంలో లేనే లేడేమో? అవును తనకేముందని? అందమా? చదువా? సంగీతమా? అన్ని లోపాలనీ కప్పుకుపోయే ధనమా? అసలే లేదు మరి

అందుకే ఆ పల్లెటూళ్ళో ఇరవై రెండేళ్ళ కమల నూరేళ్ళ దిగులు బరువుతో అణగారిపోతోంది అందరికళ్ళకీ తను అపరాధిగా కనబడుతోంది అందరికీ తను లోకువ అందరికీ తనమీద ఎందుకో కారణంలేని కార్పణ్యం ఆఖరికి తల్లి కూడా కమలని దురదృష్టదేవతగా, విరోధిగా ఈసడిస్తోంది ఆ మధ్య ఎవరో ఒక పెళ్ళికొడుకు వొచ్చాడు కమలని చూడటానికి ఇష్టం లేనివాడు మెదలకుండాపోక, కమలది మెల్లచూపు అనీ, ముక్కు వొంకరనీ, ఎత్తుపళ్ళనీ, రాగిజుట్టుఅనీ లకువంకలు పెట్టి ఊరంతా చాటించి మరీ వెళ్ళాడు అప్పట్నుంచీ నిర్భాగ్యురాలు కమల ఊళ్లో ఊసుపోనివాళ్ళకి కాలక్షేపమయిపోయింది కన్నతల్లికి కూడా కమల శత్రువుగా కనబడుతోంది "ఈ పాడుమొహంది ఇంట్లో వున్నంతకాలమూ మనకీ దరిద్రం తప్పదు!" అనే ఏవగింపు తల్లి ప్రతి చూపులోనూ కమలని సూదులతో గుచ్చేస్తోంది కమల బతుకు మరీ దుర్భరమైపోతోంది

పొరుగింటి పుల్లమ్మగారు మొట్టికాయ (?) హెచ్చరిస్తోంది "తొందరపడాలి ఈడొచ్చిన పిల్లల్ని ఇంట్లో పెట్టుకూర్చుంటే ఎట్లా? వాళ్ళ కమల మాడండీ! పాతికేళ్ళొచ్చినా పెళ్ళి పెటాకులూ లేకుండా పెద ఎద్దులాగా ఇంట్లోపడి తింటోంది అసలు వాళ్ళ కొంపకి అదే శనిదేవత! ఇంక దాన్ని కట్టుకున్నవాడెవడూ చేసుకోడు తొందరపడండి మంచి సంబంధం చూడండి అమ్మాయికి" అనటం విని కమల గజగజలాడిపోయింది తనేనా ఈ కొంపకి శనిదేవత?

అవును కాబోలు పొద్దున మామయ్య మాటలూ అదే ధోరణిలో వున్నయ్ అందరికీ తనొక చిక్కుసమస్యగా, పీడగా తయారయి కూచుంది కాబోలు తన పీడ తరగడం ఎప్పుడవుతుందా అనే అందరూ విశాలితమౌతున్నారు (?) తండ్రికి రెండో పెళ్ళి వాడికి ఇవ్వటమంటేనే అరికాలి మంటగా వుండేది ఇవాళ మామయ్య తూటుకు బాణాలలాటి మాటలు విసిరాడు ఏ దోవన పోయేవాడికైనాసరే తనని అంటగట్టి మూడుముళ్లూ పడ్డయ్యనిపిస్తాడుట ఏదో దూరపువూళ్ళో ఒక పెళ్ళికొడుకున్నాడుట ఈ మధ్యనే పెద్ద ఉద్యోగం చేసి పింఛను పుచ్చుకుని మూడో పెళ్లికి తయారుగా వున్నాడుట మొదటి సంబంధానికి ముగ్గురుకొడుకులూ, రెండో సంబంధానికి నలుగురు కూతుళ్లూ అయినా వయస్సు అరవైలోనే వుంటుందిట బోలెడంత ఆస్తి వుందిట కమలని కళ్ళకద్దుకుని చేసుకుంటాడుట కమల కిక్కురు మనటానికి వీల్లేదుట ఇంతకి తప్ప వేరేదారి లేదుట కాదు కూడదంటే కాస్త అవకాశమూ జారిపోతుందిట అందులో మామయ్య పట్టిన కుందేటికి మూడే కాళ్లు! ఆయన ఎదుట పడటానికే కమల గుండెలు పీచుపీచుమంటయ్

అగ్గికాళ్ళకింద సేలవ (?) సలకాక ఇనప పెనంలాగా వుంది కమలకి అన్ని వైపులనించీ బాణాలు దూసుకొస్తున్నయ్ ఈ వ్యూహాలనించి తను ఎల్లా తప్పుకోవాలి? మూడో పెళ్లి తాతగారి దాంపత్యపు జైలుసాల తనకి తప్పనట్లుగావుంది ఎందుకు తనకీ నేరంలేని దారుణశిక్ష? తన అసహాయస్థితిని చూసి ఎవరూ జాలిపడరేం? తనపీడ విరగడ ఎల్లాగో ఒకలాగు కావాలనే అందరికీ తొందర తన ఇష్టాయిష్టాలు, సుఖదుఃఖాలు ఎవరు ఆలోచిస్తారు? ఎవరు తన మొర వింటారు? అసలు అందరిలాగా సుఖపడాలని కోరుకునే హక్కు తనలాటి నిర్భాగ్యురాలికి వుందా?

దూరంగా పాలావలోంచి పాము నోట్లోచిక్కిన కప్ప బైటపడటంకోసం వెర్రిగా, దీనంగా అరుస్తోంది మధ్యమధ్య నక్కల కూతలు వినిపిస్తున్నయ్ నల్లమబ్బుల్లో తెల్లరెక్కల్ని మెరిపిస్తూ కొంగల బారులు దూసుకుపోతున్నయ్

మనిషి అక్కడే వున్నా కమల మనసు ఎక్కడోవుంది

"రాత్రంతా ఎల్లా ఏడింగో (?) నీ మద్దులు కూడా అల్లాగే తగలడుతున్నయ్ ఇంకా దీపం పెట్టవేమే పాపిష్టిదానా!" అంటూ తల్లి కఠోరంగా అరిచింది

వొణుకుతున్న వేళ్లతో కమల అగ్గిపెట్టె కోసం తడుముకుంది మరుక్షణంలో వెలిగింది దీపం! ఆ శ్రావణసంధ్యాంధకారంలో భగున వెలిగింది!

సుశీలకి ఎలికని చూసినా పిల్లిని చూసినా చచ్చేభయం తండ్రి ఆమెకొకరోజున ధైర్యం గురించి గంటసేపుబోధించాడు సుశీల ఇలా అడిగింది

"నాన్నా! నీకు ఆవును చూస్తే భయం లేదా?"

"ఊహూ"

"పెద్దపులి అంటే భయం లేదా?"

"ఊహూ"

"పిడుగులు పడు వ్వడు?"

"ఊహూ"

"ఎంత ధైర్యం నాన్నా! అమ్మంటే తప్ప ఇంకేమీ నీకు భయం లేదన్న మాట!" అని సుశీల ఆశ్చర్యపడింది.

"నవ్వుతూ అన్నావే కమలా! ఆ... గోనే శనగలు" అంటూ ...కనవ్వూ విరజిమ్ముతూ విమల మళ్ళీ వొచ్చింది గదిగుమ్మం (?) పలోంచి "కమలా! కమలా! అయ్యో అయ్యో!" అని దిక్కులు దద్దరిల్లేటట్లు అరిచింది అరుపు విని పరుగున వొచ్చిన తల్లి ఆ దుర్భర దృశ్యాన్ని చూడగానే దిగ్భ్రమ చెందిపోయింది

అర్ధరాత్రిలాగా వున్న ఆ శ్రావణసంధ్యలో కమల ఇటువంటి సంజదీపం వెలిగిస్తుందని ఎవరనుకున్నారూ? ★

Edited Printed & Published by S. Sambhu Prasad at the Andhra Patrika Press, 7, Thambu Chetty St Madras.